

Szilvia megköszönte a vezetőségnek a négy napot írásában. A magam nevében azt külön köszönöm, hogy a vezetőség minden tagja egy emberként készült Kecskemétre, mindent megtett ügyünkért, amit tenni tudott. Közben egymást is figyelve, segítve, hogy a tagok mellett a vezetőségre háruló munkát összefogó Bondor Erika elnök is örömét lelhesse a rendkívül magas színvonalú eredményben.

A délelőtti ülés végén elköszöntem – hetvennegyedik évemben hálás vagyok a fiatalabbak munkájáért. Érdeemes volt tenni a dolgunkat. Az egyik hallgató megkérdezte, hogy mikor is volt az első nyári akadémia. Az utánunk jövőik kedvéért közlöm az első akadémia adatait (l. alább).

Ugrin Gáborné

ötven könyvtárostanárt – *Maróti Katalin*, a kht. ügyvezetője köszöntötte, aki egy decemberig tartó kedvezményes (50%-os) szakkönyvvásárlási lehetőségre hívta fel a figyelmet. Most először a KELLO-val nem szerződött könyvtárak is élhetnek a kedvezménnyel.

Hock Zsuzsanna, a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet (FPPTI) könyvtár-pedagógiai szakértője a tavalyi tanév „Ültessünk fát” pályázatán részt vett kollégáknak emléklapot és kis facsemetéket adott át. A szakértő elmondta, hogy 45 iskolai könyvtár vett részt ebben a komoly játékban. A pályázat igazi értékét az adta, hogy 5200 „lelket tudtak megszólítani” a pályázó könyvtárostánárok, hiszen ennyi falevél (mely a kedvenc olvasmány szerzőjét, címét tartalmazta) került fel a fákra. A

Sor-szám	Dátum	Téma	Hely	MKE vezető	Szervező, szakmai felelős	Intézmény, szervezet		
						Neve	Képviselője	Tanár
1.	1983	Az iskolai könyvtár mint a könyvtárügy része	Budapest	MKE elnökségi tag: Balogh Ferencné	Ugrin Gáborné	OPI OPI ELTE BTK MKE KMK	Ambrosné Szalai Katalin, Csoma Gyula, Dán Róbert, Billédi Ferencné, Szente Ferenc	Oporné Fodor Mária
2.	1985	Olvasásfejlesztés könyvtári eszközökkel	Budapest, Veszprém	MKE Ifjúsági Szekció elnöke: Nagy Attila	Ugrin Gáborné	OPKM OPI	Balázs Mihály Szebenyi Péter	Patona Ferencné
3.	1987	Iskolai könyvtárosok pedagógiai munkája	Budapest, Kunszentmiklós	*MKE Iskolai Szekció elnöke: Tóth Gyuláné	Ugrin Gáborné	OPI OPKM Ped. Szaksz. Hazafias Népfront Kunszentmiklós	Csoma Gyula Balázs Mihály Salamon Zoltánné Maróti István Ábrahám Ferencné	Balogh Mihály
4.	1989	Könyvtár az iskolavezetésben, vezetés a könyvtárban	Budapest, Aszód, Gödöllő	MKE Iskolai Szekció elnöke: Celler Zsuzsa	Ugrin Gáborné	OM OPI OPKM Pedagógusok Szaksz.	Ambrosné Szalai Katalin Csoma Gyula Balázs Mihály Salamon Zoltánné	Kontz István
5.	1991	Tájékoztató szolgálat egyes kérdései az iskolai könyvtárakban (kommunikáció, kérdéskultúra)	Budapest	MKE Iskolai Szekció mb. vezetője: Ugrin Gáborné	Ugrin Gáborné	ELTE KMK OPKM	Horváth Tibor Szente Ferenc Kelemen Elemér	Kocsis Éva
* Ettől az évtől az 1986-ban megalakult MKE Iskolai Könyvtárosok Szekciójához kerül a Nyári Akadémia.								

Könyvtárostánárok a KELLÓ konferenciatermében

2007. szeptember 19-én a Könyvtárellátó Nonprofit Kht. Kódex Áruházában került sor a *Fővárosi Könyvtárostánárok Műhelyének* első szakmai délutánjára. A megjelenteket – több mint

pályázat utóéletéhez tartozik, hogy életre hívták az Andersen-kört (minden résztvevő a tagja), amelynek működtetését az FPPTI és a Csodace ruza közösen vállalta.

A folytatásban *Szebedy Tas*, a Városmajori Gimnázium igazgatója, az Országos Köznevelési Tanács alelnöke együttgondolkodásra szólította fel a műhelyfoglalkozás résztvevőit. Előadásának címe: *Az iskolai könyvtárak szerepvállalási lehetőségei a NAT módosítása után.*

A törvényben szabályozott felülvizsgálat eredményeként új elemekkel bővült a Nemzeti alaptanterv (NAT), melyet a 202/2007. (VII. 31.) kormányrendelet tartalmaz. A tartalmi változtatásra elsősorban annak érdekében került sor, hogy a NAT jobban támogassa a mindennapi élethelyzetekben szükséges készségek és képességek elsajátítását. A NAT alapfilozófiája változatlan maradt, de új elemekkel egészült ki. A módosítások célja, hogy megerősítsék a közoktatásban a képességalapú, használható tudást nyújtó oktatást, illetve támogassák az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák elsajátítását. Azoknak a képességeknek a fejlesztését támogatják a NAT új elemei, amelyek nélkülözhetetlenek a sikeres elhelyezkedéshez, segítenek a gazdaság világában, illetve a modern társadalomban való eligazodásban. Továbbá olyan ismeretek fejlesztése is szükséges, amelyek a tudatos állampolgári léttel függnek össze: például az emberi jogok tiszteletben tartása, a nemzeti identitás, a szociális érzékenység, a környezetért érzett felelősség erősítése, vagy a demokratikus intézményrendszer mélyebb ismerete. Újdonság, hogy a pénzügyi ismereteket négy órában kell majd oktatni, mert az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a gyermekek később tudják mérlegelni a döntéseikkel járó kockázatot.

Az előadónak azt a kijelentését, hogy a NAT-ban megjelenő változások kapcsán „radikálisan meg kell változtatni a könyvtárról való gondolkodásunkat”, valamennyi hallgató nagy tetszéssel fogadta. Arra az önmagának feltett kérdésre, hogy „miért a könyvtárban fog megjeleni a változás”, kézenfekvő volt a válasz: Kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához az életben, és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Az életminőség kompetencia szorosan összefügg a műveltség kompetenciával, s az előadó szerint „*a műveltségkompetencia tárházának könyvtár a neve*”! A könyvtár és annak szolgáltatásai kihagyhatatlan területet biztosítanak a kritikus gondolkodásra nevelés, a felelősségérzet, a szociálisan heterogén rétegek együttműködési kompetenciájának kialakítása, fejlesztése során.

Az előadás végén arra a kérdésre, hogy mi-
ben látja az előadó a könyvtárostánár feladatát a NAT felülvizsgálata kapcsán, Szebedy Tas el-

mondta, hogy az iskoláknak 2007. december 31-
éig kell a saját tantervüket az új dokumentum-
hoz igazítaniuk. Éppen ezért a legfontosabb fel-
adat az iskola vezetését, a pedagógusokat tájé-
koztatni, információkkal, dokumentumokkal se-
gíteni ebben a munkában, hiszen a latin köz-
mondással élve „ignoti nulla cupido” – amit nem
ismerünk, az után nem vágyunk.

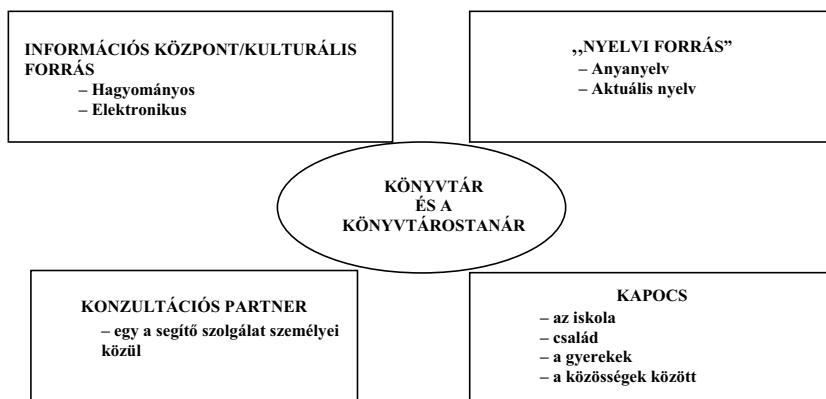
Nem kevésbé volt izgalmas *Gordon Győri*
*János*nak, az ELTE Neveléstudományi Tanszék
docensének prezentációval egybekötött előadása
Esélyek és adottságok. Az iskolai könyvtár,
könyvtárostánári munka és a multikulturalitás
címmel. A kutató szakember, aki évekig maga is
könyvtárostánárként dolgozott, jól ismeri az is-
kolai könyvtárostánárok speciális helyzetét és
lehetőségeit az iskolai nevelés területén.

A multikulturális nevelés mind gyakrabban
elhangzó fogalom a hazai pedagógiában, hiszen
a XXI. századot a multikulturális társadalmak
időszakának is szokás nevezni. Sokféle okból,
sokféle módon kerül sor napjainkban kulturális
érintkezésekre. Pl. a globalizáció, a nemzetközi
migrációs folyamatok (munkaerő-vándorlás, a
tanulás nemzetközi lehetőségei, turizmus), vala-
mint a menekülés (a természeti, politikai, ka-
tasztrófák elől) kapcsán. Az egyes kultúrák törté-
neti, vallási, ideológiai, nemi identitásai sokfé-
leséget mutatnak.

Hazánkban a 1993. évi LXXVII. törvény a
nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól és a 1993.
évi LXXIX. törvény a közoktatásról nyújt tám-
pontot a multikulturális és az interkulturális ne-
velés kérdéseihez. Magyarországon hivatalosan
13 történeti kisebbség létezik. Az előadó több
vizsgálat adatairól számolt be a multikultu-
ralizmus kapcsán. (Pl. Nyíri Pál–Paveszka Dóra:
Migráns gyermekek az iskoláról és a magyarok-
ról, Szilassy Eszter: „Én nem vagyok rasszista,
csak utálok a kínaiakat meg a négereket.” A
külföldiekhez való viszony magyar serdülők
beszédében.)

A multikulturalizmus megjelenése a magyar
iskolarendszerben új problémákat vet fel, új fel-
adatokat elé állítja a pedagógusokat. A jelenlegi
adottságok ismertetése után került sor a lehető-
ségek bemutatására.

Az előadást a gyakorlati ötletek felsorolásá-
val zárta Győri Gordon János. Milyen lehetősé-
gek, eszközök segíthetik a könyvtárostánár
multikulturális tevékenységét?

- Eredeti nyelvű könyvek (legalább néhány darab).
 - Olyan könyvek és más dokumentumok, amelyek segítenek a „Ki vagyok én?” kérdésének megválaszolásában.
 - Lehetőleg legyen kétnyelvű szótár a kézi könyvtárban.
 - Együttműködés kialakítása a legközelebb elérhető kulturális központtal.
 - Kapcsolat a település többi iskolájával, iskolai könyvtárával, ahová hasonló csoportba tartozó gyerekek járnak: könyvtári klaszter az adott kultúra terén.
 - A magyar jogrendszer azon részének ismerete, mely a bevándorlókról és a kisebbségről szól.
 - Az iskolai könyvtáros legalább pár szót tanuljon meg a másik nyelven.
 - A magyar mint idegen nyelv – legyen legalább egy sorozat tankönyv.
 - Egyszerűbb és/vagy bonyolultabb hangoskönyvek.
 - Anyanyelvi külső személy keresése (kulturális közösség tagjaiból, szülő stb.).
 - Igény szerint homogén kulturális beszélgetőcsoport szervezése.
 - A szülők, lehetőleg anyák bevonása.
 - Vetélkedő a többi diákoknak a kisebbségekről.
 - Speciális olvasmánylisták, ajánlólisták, bibliográfiák tanulóknak, tanároknak, szülőknek.
 - Kiállítás a másik kultúráról.
 - Közös webfelületek létrehozása.
 - Fontos a könyvtárostánárok továbbképzése!
- A szakmai nap zárásaként a törvényi változások iskolai könyvtári vonatkozásait ismertette *Tóth Viktória* könyvtárostánár.

(A változások szövege az OM honlapjáról letölthető!)

- A Magyar Köztársaság Országgyűlése 2007. június 25-én elfogadta a közoktatásról szóló 1993. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 2007. évi LXXXVII. törvényt.
- 211/2007. (VIII. 7.) Korm. rendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet módosításáról.
- Tankönyvpiac rendjéről szóló

törvény (2001. évi XXVII. tv.) = 2007. évi XCVIII. tv. MK. 2007. 91. sz.

A jó hangulatú, tartalmas szakmai rendezvény zárásaként Hock Zsuzsa beszélt a 2007-2008-as tanév kiemelt feladatairól, a pályázatokról, a „Kézfogás éve” eseményeiről. Felhívta a figyelmet, hogy az eseményekkel kapcsolatos információk az FPPTI Hírlevelében, illetve a FPPTI honlapján rendszeresen megjelennek! (<http://www.fovpi.hu/szakteruletek/konyvtar/konyvtar.htm>)

Cseri Zsuzsanna

A magyar iskolai könyvtárak helyzete Erdélyben

Bevezető

Kiss László kollégám Sepsiszentgyörgyről küldte a következőkben olvasható cikkét, amely számvetés a romániai magyar iskolai könyvtárosok helyzetével, az ottani szakmai szerveződésekről híradás, s egyben beszámoló az augusztusban tartott I. MIKES-konferenciáról, a Kárpát-medencei iskolai könyvtárosok találkozójáról.

Előzményként felidézném egy beszélgetésünket 2005-ből, amikor a Könyvtárostánárok Egyesülete (KTE) X. Nyári Akadémiáján, Szombathelyen arra biztatott *Kiss László*, hogy ugyan már szervezzünk ehhez hasonló szakmai konferenciát nekik is, a határon túlra. Azóta kerestük ennek a lehetőségét, s az idén ezt szerencsésen lehetővé tette az NKA pályázati támogatása. A közös szervezőmunka, a körültekintő előkészítés meghozta a gyümölcsét: ritka jó hangulatú,